

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 353/06-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Juraja Horvátha o sťažnosti L. G., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody H., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 takto

r o z h o d o l :

Základné právo L. G. podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2006 doručená sťažnosť L. G., v tom čase v Ústave na výkon väzby L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Mgr. R. T., PhD., B., v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tp 20/2006 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 tým, že nebolo urýchlene rozhodnuté o zákonnosti jeho väzby.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že uznesením okresného súdu sp. zn. 1 Tp 20/2006 zo 6. apríla 2006 bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Okamžite po vyhlásení uznesenia podal sťažovateľ proti nemu ústnu sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním z 10. apríla 2006. Krajský súd rozhodol o sťažnosti uznesením č. k. 5 Tpo 20/2006-30 z 25. apríla 2006 na neverejnom zasadnutí tak, že ju zamietol. Uznesenie krajského súdu bolo doručené obhajcovi 23. mája 2006.

Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho prípade neboli dodržané záruky vyplývajúce z čl. 5 ods. 4 dohovoru, keď krajský súd zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby až 19 dní po jej podaní a uznesenie krajského súdu mu bolo doručené s odstupom ďalších 28 dní. Celkovo tak od podania sťažnosti do doručenia rozhodnutia o nej uplynulo 47 dní a podľa sťažovateľa túto dobu nemožno v prípade jednoinštančného konania o preskúmanie zákonnosti pozbavenia slobody považovať za primeranú a súladnú s čl. 5 ods. 4 dohovoru. Sťažovateľ osobitne poukázal na prieťahy pri doručovaní predmetného

uznesenia krajského súdu, ktoré bolo okresnému súdu predložené 11. mája 2006 a okresný súd ho odovzdal na poštovú prepravu až o 11 dní.

Na základe toho sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti v jeho veci vydal nález, ktorým takto rozhodne:

„1. Okresný súd v Galante v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tp 20/2006 a Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Galante zo dňa 6. 4. 2006, sp. zn. 1 Tp 20/2006, porušili právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4. Dohovoru a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR.

2. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 50.000,- Sk, ktorú mu je povinný zaplatiť Okresný súd v Galante, a peňažnú sumu vo výške 50.000,- Sk, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Trnave, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd v Galante a Krajský súd v Trnave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu k sťažnosti. Predseda okresného súdu vo vyjadrení uviedol, že uznesenie o vzatí sťažovateľa do väzby zo 6. apríla 2006 bolo v ten istý deň písomne vyhotovené a následne expedované. Z prehľadu úkonov vo veci sp. zn. 1 Tp 20/2006, ktorý predložil predseda okresného súdu, vyplýva, že po podaní sťažnosti proti uzneseniu obhajca sťažovateľa nahliadol do spisu 10. apríla 2006 a písomná sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby bola doručená 13. apríla 2006. Spis okresného súdu bol s predkladacou správou z 13. apríla 2006 doručený krajskému súdu 19. apríla 2006. Z krajského súdu bol spis vrátený 11. mája 2006 a uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti z 25. apríla 2006 okresný súd expedoval 18. mája 2006.

Krajský súd vo vyjadrení uviedol, že v konaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 20/2006 zo 6. apríla 2006 neporušil základné práva

sťažovateľa, pretože o sťažnosti rozhodol 25. apríla 2006 v súlade s § 192 ods. 3 Trestného poriadku, predseda senátu vypracoval písomné vyhotovenie rozhodnutia 27. apríla 2006 v súlade s § 180 v spojení s § 172 ods. 3 Trestného poriadku a spis bol okresnému súdu expedovaný 4. mája 2006.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 353/06-25 z 31. októbra 2006 ju prijal na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006. Následne ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a krajský súd, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie a predsedníčku krajského súdu aj na vyjadrenie k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľa a predsedníčka krajského súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na ústnom pojednávaní vo veci, a preto ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov upustil od ústneho pojednávania.

Predseda krajského súdu v stanovisku doručenom 7. decembra 2006 uviedla:

„Od 19. 4. 2006 do 4. 5. 2006, kedy vo veci konal Krajský súd v Trnave, tento neporušil práva sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 6. 4. 2006 sp. zn. Tp 20/2006 postupoval v súlade s Trestným poriadkom, keď termín neverejného zasadnutia vytýčil do piatich pracovných dní (§ 192 ods. 3 Tr. por.), kde zároveň o sťažnosti sťažovateľa rozhodol, a predseda senátu uznesenie vypracoval do 10 pracovných dní (§ 180; § 172 ods. 3 Tr. por.).

Krajský súd expedoval spis na Okresný súd Galanta dňa 4. 5. 2006.

Po vrátení spisového materiálu na Okresný súd Galanta rozhodnutie odvolacieho súdu doručoval Okresný súd Galanta.“

Z predloženého spisu krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 20/2006 vyplýva, že po zamietnutí sťažnosti na neverejnom zasadnutí 25. apríla 2006 predseda senátu vypracoval prvopis uznesenia 27. apríla 2006 a predložil ho na odpis kancelárii, ktorá ho (podľa pečiatky na prvopise) expedovala 4. mája 2006.

Právny zástupca sťažovateľa v stanovisku doručenom 5. októbra 2006 uviedol, že dobu 22 dní (od 19. apríla 2006 do 11. mája 2006), počas ktorej vykonával úkony v súvislosti s preskúmaním zákonnosti väzby sťažovateľa krajský súd, nemožno považovať za urýchlenú v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru. Poukázal pritom na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Kadem v. Malta* z 9. januára 2003 a *Rehbock v. Slovinsko* z 28. novembra 2000. Vo vyjadrení doručenom 6. decembra 2006 právny zástupca sťažovateľa upravil petit sťažnosti vzhľadom na jej rozsah, v ktorom bola prijatá na ďalšie konanie, zvýšil uplatnené finančné zadosťučinenie na 100 000 Sk a vyčíslil trovy právneho zastúpenia. V reakcii na vyjadrenie predsedníčky krajského súdu z 8. januára 2007 právny zástupca sťažovateľa odkázal na obsah sťažnosti a jeho nasledujúcich podaní ústavnému súdu.

II.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby zo 6. apríla 2006 v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (...).

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

V zmysle judikatúry ESLP, ak sa o zákonnosti väzby rozhoduje na viacerých stupňoch, štát musí v zásade poskytnúť oprávnenej osobe rovnaké záruky v opravnom konaní ako v konaní na prvom stupni (Navarra v. Francúzsko, rozsudok z 23. novembra 1993, § 28).

Ústavný súd v rozhodnutiach, v ktorých sa zaoberal požiadavkou urýchleného rozhodnutia o zákonnosti väzby v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, uviedol, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 199/05).

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti vychádzal z vymedzenia rozsahu, v akom bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie uznesením č. k. II. ÚS 353/06-25 z 31. októbra 2006 a zaoberal sa namietaným postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006.

Podľa ustanovenia § 192 ods. 3 Trestného poriadku o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby rozhodne nadriadený súd na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie.

Zo sťažnosti a jej príloh, z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu a spisu sp. zn. 5 Tpo 20/2006 mal ústavný súd za preukázané, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 20/2006 zo 6. apríla 2006 bola po jej písomnom odôvodnení 13. apríla 2006 predložená na rozhodnutie krajskému súdu 19. apríla 2006. Krajský súd sťažnosť zamietol uznesením z 25. apríla 2006, t. j. v lehote v zmysle § 192 ods. 3 Trestného poriadku. Predseda senátu vypracoval písomné vyhotovenie uznesenia 27. apríla 2006 a predložil ho na odpis kancelárii. Krajský súd expedoval spis okresnému súdu 4. mája 2006. Okresnému súdu, ktorý zabezpečoval doručenie predmetného uznesenia krajského súdu sťažovateľovi a jeho obhajcovi, bolo uznesenie so spisom doručené 11. mája 2006. Doba konania krajského súdu (od predloženia veci do vrátenia spisu okresnému súdu) trvala 22 dní, pričom bola dodržaná lehota 5 pracovných dní na rozhodnutie, ako aj lehota 10 dní na vypracovanie písomného rozhodnutia.

Ústavný súd v konkrétnych okolnostiach prípadu a vzhľadom na to, že išlo o konanie o sťažnosti proti rozhodnutiu súdu o vzatí do väzby (primárnu súdnu kontrolu), prihliadol pri posúdení rýchlosti konania krajského súdu aj na dobu, ktorá uplynula od podania sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby. Sťažovateľ podal sťažnosť 6. apríla 2006, písomné odôvodnenie sťažnosti však predložil až 13. apríla 2006, a preto možno prihliadnúť až na tento okamih ako relevantný pre celkovú dobu konania o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby. Od doručenia odôvodnenej sťažnosti do vrátenia spisu okresnému súdu na doručenie uznesenia o zamietnutí sťažnosti (11. mája 2006) uplynulo 28 dní.

Podľa názoru ústavného súdu je celková doba konania krajského súdu z pohľadu doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. III. ÚS 126/05, I. ÚS 100/04) ústavne akceptovateľná. Preto ústavný súd rozhodol, že krajský súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 20/2006 neporušil základné právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti jeho väzby podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a ani jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia. V nadväznosti na toto rozhodnutie ústavný súd už o ďalších otázkach a požiadavkách sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2007